

Cal Vinya Vella

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nord-oest del terme de Gaià
Emplaçament: Pista asfaltada pel N-W del municipi. A les casetes prop Matamala camí N-E 1 km i trencall N-E 600 m
Alçada: 476

Coordenades:

Latitud: 41.94243
Longitud: 1.91723
UTM Est (X): 410246
UTM Nord (Y): 4643951

Classificació

Número de fitxa: 08090-132
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVII-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 000600600DG14C0001HX
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 09/07/2018 - 02:00

Descripció

Masia de dimensions modestes, emplaçada en un petit altiplà sobre la vall formada pel torrent de Vilaramó. Consta d'un cos residencial de planta rectangular força allargassada (amb planta baixa més dos pisos) i té petits cossos adossats a nord i sud. La casa ha estat ampliada recentment amb un porxo de tres plantes per la cara de ponent, que ha estat obrat ja amb materials moderns, i també ha estat sobrealçada, donant més amplitud a la planta sotacoberta. La resta de la construcció sembla bastida en una sola fase constructiva, tal vegada als segles XVII-XVIII i amb reformes posteriors al XIX. La façana on hi ha l'entrada principal és a migdia, i té una distribució d'obertures força regular, tal vegada fruit d'aquesta reforma del segle XIX; de l'any 1862, si fem cas a la inscripció de la llinda del portal. En aquest moment s'haurien uniformitzat les finestres del primer pis, dotant-les amb un emmarcament superior de maó. Les finestres del segon pis corresponen ja a la reforma més recent. Els murs de la casa són de maçoneria i, en algun tram, conserven el semi-arrebossat tradicional. La façana nord gairebé no té obertures i sembla força reformada en èpoques recents.

Observacions:

Inscripció a la llinda del portal: 18[6]2

Història

Aquesta masia apareix documentada en un capbreu del castell de Gaià de 1692-93. Aleshores tenia la denominació de Cots, i l'hereu era Antoni Cots, el qual pagava un cens de 6 diners. Al segle XIX havia passat a mans del Vilaró, que havia esdevingut el mas principal de la zona, en una situació relativament propera. En el Registre de la Riquesa de 1883 consta que el Vilaró tenia la possessió de tres masoveries: cal Vinyavella, Termallarga i cal Geperut. Aleshores les terres de cal Vinyavella abastaven una superfície de 228,88 ha, de les quals 6,91 eren conreades per tres parcers. Segons el cadastre, l'any 1850 es van fer obres a cal Vinya Vell. En canvi, la inscripció de la llinda del portal indica l'any 1862. Entorn d'aquesta època (entre 1850 o 1888) es va construir la casa coneguda com cal Vinya Nou, uns 800 m al nord-oest, prop del torrent del Vilaró. Més darrerament, el propietari de cal Vinya Vell vivia a la colònia Marçal i tenia llogada la casa.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", "Arquitectura", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 65, 83

IGLESIAS PERA, Lluís (2006). Pla Especial Urbanístic pel qual es cataloguen les masies i cases rurals del municipi de Gaià. Ajuntament de Gaià (document no aprovat oficialment), núm. 39.

